

Изложивши въ кратцѣ главны тѣ чьрты въ общи на францушкѣ тѣ повѣстности, нека дойдиме сега въ подробно то разложение и изслѣдованиe на прѣдначертаны тѣ наши точки.

I.

ИМА ТО FRANK=ФРѢГЪ.

Ученi тѣ Французи тѣлкувѫть и сѧ записали въ рѣчици тѣ си рѣчъ тѣ *Franc* или *Frank* чи по старь имъ іазыкъ значила: *intrepide, fier, feroce, bandit* и др.; на бѣлгарски *дѣрзостенг, прѣдприимлисг, гордъ, свирѣпъ, извирганъ* и друг. Нѣ тука ся ражда въпросъ: какъ таia рѣчъ да има това толкова обширо и приносно значение? и на кой отъ днѣшни тѣ живы іазыци, или и отъ стары тѣ мѣтвы, можи ѹ ся намѣри истинно то естествено първобытно значение, отъ кое да е дошла на такова приносно, кату ся разложи до едносложни си съставъ, по ново то искуство іазыкоиспытания?

Подобно изслѣдованиe връху таia рѣчъ направено отъ ученi тѣ нѣ съмъ видѣлъ до сега!

Таia рѣчъ е чиста бѣлгарска и днѣсь юште ся употреблява въ бѣлгарски говоренъ іазыкъ и въ първобытно то си и въ приносно то си значение, и ето какъ: Въ писмены старобѣлгарски іазыкъ ся пиши *Фржгъ*; нѣ кату разложиме буквѫ тѣ *ж* на *и*, въ право то ѹ произношение, кое отъ части ся е съхранило въ народа ни, тогава *Фржгъ* става *Фрънгъ*. На бѣлгарски іазыкъ буква та *в* ся изменува често на *ф* и обратно въ изговора отъ народа, въ начяло то и въ края на рѣчи тѣ, какъ то *вурламъ* и *фурламъ*, *вурка* и *фурка*, *Стоianовъ* и *Стоianофъ*, *поповъ* и *попофъ* и друг. много; што то *Фржгъ*, *Фрънгъ* става и *врънгъ*; а буква та *г* сѫшто ся изменува на *к*, какъ то: *рогъ* и *рокъ*, *помагъ* и *помакъ* и др., и таї *фржгъ*, *фрънгъ*, *врънгъ* става, *врънкъ* и *фрънкъ*. Да видиме сега какво значение има на бѣлгарски рѣчъ та *врънгъ* и *врънкъ* или *фрънкъ*; глаголя *врънгамъ*, *фрънкамъ* или *фургамъ* значи чисто *хвурламъ*, *извиргаж*. отъ дѣ и *извирженъ*, *исхвирленъ* и друг., и послѣ отдалѣчавамъ едно нѣшто отъ друго, отдѣламъ и проч., што то *врънгъ*, *фрънгъ* и *фрънкъ*, а послѣ безъ буквѫ тѣ *и*, *връгъ*, *врагъ*, значи: отдѣленъ, *извирганъ* отъ едно общество, *bandit*, какъ то го тѣлкувѫть учени тѣ Французи, и приносно свободенъ отъ всѣкъ обвѣданостъ закона, *врагъ*=враждебникъ, неприѣтель общества. На бѣлгарски іазыкъ имаме и глаголь: *врънкамъ* въ значение то *закачамъ* (по грѣцки *πειράζω*): *стига мя врънка*=стига мя закача, и *не мя врънкай*=не мя закачай.

Врънкъ убо, вранкъ, франкъ, врънгъ, фржгъ се исто значение имѣтъ.